

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 29.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867760816/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

Gr. skrev — dog ei til Brug — en meget sprænglærdt Drikke-
vise. —

Nu skulde han begynde at læse til Attestats, men han havde kun 4de Rdr. maanedlig, naar han nu betalte meer end det halve for Losji, er det klart, han hverken kunde betale Manuduktør, eller købe Brænde, og at studere i et koldt Tagkammer gaaer ei meget got an. — Hartad 2 Maaneder var han paa Landet. —

I denne Vinter læste han forresten Vessels, Reins, Storms, T. C. Bruns og fleres Digte, samt en gyselig Mængde Romaner, da der ei vare andre [Bøger] i det Læsebibliotek, hvis Afbetjening en Ven overlod ham, og da han endnu ei kjendte Letheden i at faae Adgang til Universitetets Bogsamling. —

Han begyndte en rimet Fortælling om Knud stores Skakspil med Ulf Jarl i Roskilde, der omtrent har samme Værd, som den forhen omtalte sigurdske Fortælling; — til Beviis herfor tjener følgende Beskrivelse om, hvorledes Knud bar sig ad ved Ulfs Gjestebud. — Det er sagt, at denne Jordens Gud ogsaa stundum fik det Indfald at være glad og

»Begeistres smukt af brune Mjød
»Og spise Oxens harske Kjød
»Samt derpaa som en Kæmpe rask
»At banke Brødres Pandebrask
»Med hin[e] lækre Fades Been etc.»

— Ligesom Jeg overalt ei gjør meget af Knud som Helt, troer Jeg neppe, han har udmærket sig ved dette slags Strid. — Snarere mener Jeg, at han allagde denne — de gamle Kæmpers Skik med deres Tapperhed. —

At Ulf har været Lutheraner eller Calvinist, slutter Jeg af, at han i sin Tale til Knud, hvor han forekaster ham sin Romertreise, kalder Paven

— — — »hin syndles' Mand,
»Der paa sin Trone Syndens Bylder
»Kan læge, — nota bene — naar
»Hans Hænder man kun brav forgylder.»

Ligesom han spøger ret artig med Skjærsilden, naar han i de følgende Linier maa sige —

»Hvis ei da kan kun sligt (?) et Saar
»Kureres, naar i Skjærsilds Hede
»Den arme Synder ret kan svede

Af Grundtvigs Dagbøger

»Og dygtigen kaiføret blive,
»Fordi han her ei kunde give
»St. Peder, hvad han hørte til,
»Restanser han ei lide vil.«

Er dette ei et tro Maleri af vore Fædres Tænkemaade i Begyndelsen af det 11te Sekel, saa kjæder Jeg intet til Historien. — Taaeligere kan maaskoe følgende, naar det stod paa sit rette Sted, — ansees at være. Uif har forladt Stuen, hvor Kongen var, dennes Blod kaager af Vrede, han beslutter at dræbe Jarlen, og beroliger sin modsigende Samvittighed ved at tænke:

— — — »Jeg er aløst,
»Ei gamle Synder klæbe
»Nu mer ved mig, og end den Trøst,
»Det siger intet, lidt at træde
»Uden for det femte Bud,
»Jeg siden vil med David kvæde
»Salmer til den gode Gud.
»Lad saa Verdens Ulve tude,
»Klerke vil mig dog forgude
»Og sige, han sin Synd fortrød
»Og døde ret en Konge Død«.

Jeg sagde, det var taaeligere, thi her har Rimeren dog havt Knuds falske Andægtighed at bygge paa. — Dette maae være nok talt om disse 147 Linier. — Enkelte af dem ere ei — efter mit Begreb — saa slette, men hele Komposisjonen duer ei for en Døit. —

Hidtil havde Grundtvig kun rimet, naar han ei havde andet at gjøre, men i April 1802 indtraf en Hændelse, som i lang Tid bandt ham til Rime-Brixen. — Der var en Student, som Han kun kjendte lidet til, og holdt ingen Omgang med, [der] troede sig fornærmet af ham; Jeg vil ei dømme, men fortælle Sagen ligefrem. — Grundtvig kom til to af sine Skolekammerader, der læste til filosofisk Examen tilligemed den omtalte. Han sad midt imellem dem, og forklarede — med en sand Professor-Mine — Fysiken for dem. Da han var gaaet, sagde Grundtvig: »** er nok en Virtuos i Fysiken.«

Det blev ham forebragt, og da Vi atter engang samledes paa samme Sted, fortalte han G: i de til Materien mest passende